

Rozšiřující pramen: Noviny v ČSR (1929)

Citace: Lidové noviny 30. 10. 1929, Lidové noviny 31. 10. 1929

United Press - Washington 30. října.
 Nynější bursovní krach v Novém Yorku bude značnou výhodou pro Evropu, zvláště pro evropské země, které se ucházejí o půjčku, ježto mnoho kapitálu, kterého bylo lze dosud výhodněji umístit doma než za hranicemi, se nyní uvolní pro evropský trh. Tím budou moci být uspokojeny evropské úvěrové nároky. Jak známo, několik stredo-evropských států se uchází o půjčku a čeká jen, až budou vhodnější poměry na peněžním trhu.
 Novoyorští bursovní znalci vidí v událostech na burzách technickou reakci na spekulativní horečku, kterou byly kursy vyhnány nad skutečnou hodnotu papírů, což konečně vedlo k tomu, že musel nastat krach předvídaný už po měsíce.

Lidové noviny, 30. 10. 1929
 1929

Na pražskou burzu je vliv jen psychologický. I zde jsou ovšem hospodářské příčiny podobné, jako nejasnost o organizaci a spolupráci některých velkých společností a potom poměrně vysoké sazby za peníze, ale hlavní příčinou poklesu na pražské burze je pouhý psychologický vliv. Větších kursových poklesů netřeba se obávat, neboť Československo je mimo americký peněžní proud a nemělo z laciných amerických peněz téměř nic, a proto se ho také nedotýká přímo nynější úpadek novoyorské burzy. Československo je potud samostatné, že finanční politiku si řídilo podle svých hospodářských poměrů a právě veliká spekulace v Severní Americe a na západě Evropy, když byl uvolněn obchod s devizami, tuto jeho poměrnou samostatnost ohrožovala. Nyní však, když západoevropské a americké burzy nebudou potřebovat peněz na hausovní spekulaci, lze očekávat, že bude domácímu trhu vrácen klid a jeho peněžní přebytky nepůjdou na nebezpečné spekulace za hranicemi.

Lidové noviny, 31. 10.

Kontext vzniku zdroje:

Všechny noviny světa postupně reagovaly na zprávy z krachující burzy v New Yorku. Většina z nich ovšem nedohlédla důsledky, které krach nakonec měl. Vše se zdálo být hodně vzdálené. I v tehdejší ČSR tisk sledoval vývoj událostí a každý den přinášel krátké zprávy o celé situaci.

Popis zdroje:

Novinové články z velmi rozšířeného a vlivného média první republiky. Zčásti jde o převzaté zprávy z jiných agentur.

Interpretace zdroje:

Články jsou hezkým dokladem dobové perspektivy, na kterou občas zapomínáme, neboť víme, jaké důsledky hospodářská krize měla. Z textů je patrné podceňování celé situace, a hlavně optimismus.

Možné úkoly

1. Prostuduj si oba články a odpověz na otázky:
 - a. Co je podle tohoto článku příčinou zmíněných problémů?
 - b. Jak se podle tohoto článku na situaci dívají lidé z newyorské burzy?
 - c. Jaká je podle tohoto článku situace v ČSR?
 - d. Naplnila se předpověď autora článku?
2. Oba články samozřejmě vznikly v situaci, kdy nikdo nevěděl, jak celá věc dopadne. Zkus napsat krátký odstavec podobného článku, ovšem se znalostí následujících událostí. Co bys tehdejšími obyvatelům ČSR sdělil?